

ת"פ 39612/02/20 - מדינת ישראל נגד אליהו מאירוב

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 39612-02-20 מדינת ישראל נ' מאירוב

לפני: כבוד השופט גיא אבנון

המאשימה: מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז מרכז

נגד

הנאשם: אליהו מאירוב

בשם המאשימה: עו"ד הילה כהן קדוש

בשם הנאשם: עו"ד אילן חכם

גזר דין

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בהחזקת סם שלא לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים), והופנה לקבלת תסקיר מבחן, שלאחריו טענו הצדדים לעונש. מכתב האישום המתוקן עולה כי ביום 17.12.18 שכן הנאשם דירה בנתניה. ביום 14.1.20 החזיק הנאשם בדירה סמים מסוכנים כמפורט להלן: (-) 1.8 ק"ג סם מסוג קנבוס, אשר היה מחולק בשקיות שהוסלקו במקומות שונים בדירה; (-) עשרות גרמים של סם מסוג קוקאין, אשר היה מחולק בשקיות שהוסלקו במקומות שונים בדירה; (-) 8.5 מ"ל סם מסוג DELTA9-TETRAHYDROCANNABINOL נוזלי, שחולק לבקבוקים אשר הוסלקו במקומות שונים בדירה; (-) 7 יחידות של סם מסוג FENTANYL, אשר הוסלקו בסלון הדירה.

עיקרי תסקיר המבחן

2. קצינת המבחן עמדה על נסיבותיו של הנאשם: בן 58, נשוי ואב לשלושה, איננו עובד בשל בעיות בריאותיות, מתגורר בשכירות עם רעייתו וילדיו. לדבריו, סיים 8 שנות לימוד בארץ מוצאו, שירת שירות צבאי חלקי, ממנו שוחרר על רקע של עבירות התנהגות ובעיות סמים, לאחר שריצה 8 חודשי מאסר בכלא צבאי. הנאשם החל להשתמש בסמים בגיל 16, ובהמשך התמכר לסמים קשים. בגיל 30, לאחר שחרורו מאחד ממאסריו, השתלב במרכז גמילה פרטי, שלאחריו -

כך לטענת הנאשם, נמנע מצריכת סמים משך יותר מעשרים שנה. הנאשם סיפר כי לפני כשנתיים חלה נסיגה במצבו על רקע כאבים פיזיים מהם סבל, והוא שב לשימוש אינטנסיבי בסמים. הוא סובל מבעיות בריאותיות מגוונות, מוכר על-ידי המוסד לביטוח לאומי, ומתקיים מקצבת נכות. כן נאלץ להתמודד עם מצב כלכלי קשה, בגינו אינו רוכש תרופות להן הוא זקוק. לחובת הנאשם גיליון רישום פלילי מכביד, 17 הרשעות בין השנים 1987-2016, מרביתן בעבירות רכוש וסמים.

בהתייחסותו לעבירה הודה הנאשם בהחזקת הסמים, "אולם חזר והדגיש כי מדובר היה בחומר שאינו שלו וכי סייע לאחר". באשר לסכומי הכסף שנמצאו בדירתו, טען כי אחותו שלחה לו כסף מחו"ל לטובת טיפולי שיניים שעתידי היה לעבור, וכמתנה לבר המצווה של בנו. קצינת המבחן התרשמה כי הן בנוגע לעבירה מושא כתב האישום, והן באשר להתנהלותו לאורך השנים, נקט הנאשם טשטוש, והתקשה להתייחס לדפוסיו השוליים המושרשים.

בצד זאת, התרשמה מעייפות שמגלה הנאשם לאורח החיים שניהל, הכרה במחירים שמשלם ורצון לערוך שינוי. הנאשם שוחרר ממעצר בחודש ספטמבר 2020, והשתלב ב"בית חוסן" - היחידה לטיפול בהתמכרויות בנתניה. הוא סיים טיפול קבוצתי, וכעת משולב בטיפול פרטני ומוסר בדיקות שתן נקיות בעקביות, פרט למעידה חד-פעמית כחודש לפני מועד התסקיר, אז נמצאו בבדיקה שרידי קוקאין, שלאחריה המשיך לתת בדיקות נקיות. קצינת המבחן התרשמה מנטייתו של הנאשם להשליך אחריות למצבו על גורמים חיצוניים, תוך הבעת עמדה ביקורתית ודרשנית כלפי גורמי הממסד אותם הוא תופס ככאלה שאינם מסייעים לו, וכלפי מערכות אכיפת החוק שלתפיסתו התנכלו לו במהלך השנים. הוא טרוד בשנים האחרונות במצבו המתדרדר, וחש עייפות. נטילת האחריות על מעשיו חלקית, וגם בתחום זה ניכרת נטייה להשלכת האשם על גורמים חיצוניים. בצד זאת, הוא החל להתבונן בדפוסיו, ונדרש סיוע של גורמי מקצוע כדי לערוך שינוי. בין גורמי הסיכוי עמדה קצינת המבחן על המצוקה שמגלה הנאשם ממצבו, ההתרשמות כי נתרם משילובו ב"בית חוסן", שמירתו על ניקיון מסמים, ואי פתיחת תיקים חדשים. בין גורמי הסיכון: דפוסיו ההתמכרותיים והשוליים, חסר במיומנויות חיים, יכולות הסתגלות נמוכות, דפוסיו התנהגות תובעניים, עמדה בסיסית קורבנית, קושי בלקיחת אחריות, מצוקה כלכלית וקושי לערוך בכך שינוי, נתון המוביל לדחק מתמשך ולסיכון כשאיננו נוטל תרופות.

קצינת המבחן העריכה כי המסגרת בה נתון הנאשם ביחידה לטיפול בהתמכרויות תואמת את צרכיו, כך שהמשך הטיפול במקום בשילוב קשר עם שירות המבחן כגורם מפקח, יסייעו לקדם את הנאשם ויפחיתו סיכון להישנות עבריינות. משכך המליצה להעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך שנה, בצד צו של"צ בהיקף 200 שעות.

טיעוני הצדדים לעונש

3. בפתח ישיבת הטיעונים לעונש ביקש ב"כ הנאשם להפנות את הנאשם לקבלת תסקיר משלים וחוות דעת הממונה על עבודות שירות. ב"כ המאשימה התנגדה לכך. הבקשה נדחתה. אשר לתסקיר, ב"כ הנאשם בהגנותו אישר כי קצינת המבחן הגישה תסקיר מקיף ויסודי שבסופו המלצה. נקבע כי אין בנמצא חסר או צורך בהעמקה המצדיק דחיית הדיון לקבלת תסקיר משלים. אשר לחוות דעת הממונה, לא ראיתי הצדקה להפנות את הנאשם, תוך קביעה כי אין בכך סוף פסוק, וניתן יהיה לשוב ולשקול זאת לאחר שישמעו הטיעונים לעונש.

ב"כ המאשימה עמדה על הערכים המוגנים הנפגעים כתוצאה מביצוע עבירות על פקודת הסמים: שלום הציבור, ביטחון ורכוש. הציבור כולו חשוף לעבירות אלימות ורכוש המתבצעות תדיר לצורך מימון ההתמכרות לסמים. הנאשם פעל באופן מוקפד ומתוכנן, כשהסליק סמים מסוכנים מסוגים שונים ובכמויות גדולות במקומות שונים בדירתו. אופן חלוקת הסמים בשקיות מחזק את התובנה כי אלו נועדו להפצה, והפיזור ברחבי הדירה מעיד כי הנאשם ניסה, ככל הנראה, למזער נזקים למצב בו יערך חיפוש בדירה. ב"כ המאשימה הגישה פסקי דין להמחשת הענישה הנוהגת, וביקשה לקבוע מתחם עונש בין 30-60 חודשי מאסר בפועל. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הגישה את גיליון הרישום הפלילי של הנאשם (עת/1) - עברו הפלילי רלוונטי ומכביד, גם אם חלקו רחוק בזמן. הנאשם נטל אחריות חלקית בפני קצינת המבחן, התנהלות שאיננה מתיישבת עם מי שמבקש לחזור למוטב. השימוש שעשה הנאשם בקוקאין זמן רב לאחר שהשתלב ב"בית חוסן", איננו ראוי להתפרש כ"מעידה", ודאי כשמדובר בסם כה קשה ומזיק. ב"כ המאשימה עמדה על גורמי הסיכון בתסקיר, וביקשה לדחות את המלצת שירות המבחן שאינה תואמת את חומרת העבירה, את נסיבותיו של הנאשם, ואת מגמת ההחמרה בפסיקה. משכך ביקשה לגזור את עונשו של הנאשם במחצית התחתונה של המתחם, בין 30-45 חודשי מאסר בפועל, בצירוף מאסר על-תנאי, קנס משמעותי שיבהיר את חוסר הכדאיות הכלכלית בביצוע עבירות סמים, פסילת רישיון נהיגה בפועל ועל-תנאי. עוד ביקשה להכריז על הנאשם כסוחר סמים, הן לנוכח האופן בו נמצאו הסמים מחולקים, לכאורה לקראת הפצתם, והן על רקע דבריו של הנאשם בשירות המבחן, לפיהם החזיק בסמים עבור אחר. משכך ביקשה לחלט את הרכוש שנתפס בדירה המפורט בסיפא לכתב האישום: 2,600 דולר, 950 יורו, ₪ 12,000 ומכשיר טלפון.

ב"כ הנאשם ביקש לייחס משקל מכריע לתהליך השיקום שעבר הנאשם מאז שחרורו ממעצר. הוא תיאר את כוחותיו הדלים של הנאשם ואת מצבו העגום עובר לכניסתו ל"בית חוסן". לשיטתו, לא יהיה זה ראוי לבחון את התסקיר ואת הנאשם בפרמטרים המקובלים, אלא יש לעשות כן על בסיס נקודת הפתיחה הירודה של הנאשם. מכאן מסקנתו כי התסקיר שהתקבל הוא איכותי וחיוני עד מאוד. ב"כ הנאשם עמד על קורות חייו של הנאשם כפי שקיבלו ביטוי בתסקיר, על מצבו הרפואי הירוד (לאחר הדיון הוגשה אסופת מסמכים רפואיים), על הצלחתו בתהליך הגמילה, פרט למעידה יחידה שהיא מסוג החריג המעיד על הכלל. כן עמד על התקופה הממושכת בה נשמר הנאשם נקי מסמים, לאחר שנגמל בשנת 1991. ב"כ הנאשם הגיש פסקי דין להמחשת הענישה הנוהגת מבלי שנקב את מתחם העונש הראוי לשיטתו, וביקש להפנות את הנאשם לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות שירות, על מנת לאפשר סיום ההליך במאסר בן 9 חודשים בעבודות שירות. אשר לכמות הקוקאין שנתפסה, ביקש ללמוד מנוסחו של כתב האישום המתוקן (עשרות גרמים), כי מדובר בכמות קרובה לעשרה גרם. ב"כ הנאשם התנגד לבקשה להכריז עליו סוחר סמים, וטען כי הכספים שנתפסו בדירה נועדו לטיפול בשינוי של הנאשם וכחיסכון לאירוע בר המצווה של בנו. באותה הנשימה חזר על דבריו כי הנאשם "כמעט היה דר רחוב".

הנאשם סיפר כי הוא אב לבנים בני 17 ו-14, "אבא שלא יודע לחנך ילדים, יודע שהדרכים פרוצים, אני מנסה היום לא לתת להם להגיע למקומות שאני גדלתי בהם, הדרכים שלי היו סבל בלתי נסבל". לדבריו, כיום הוא מצליח לערוך ביקורת עצמית, להתרחק מ"עולם ההרס", בריאותו לקויה ונדרש לעבור ניתוחים, אך אין לו דרך לממן אפילו תרופות. "אני צריך להתמודד מול המציאות".

4. הערה לסדר. משעה שהצדדים הודיעו על הסדר דיוני במסגרתו הוגש כתב אישום מתוקן בו הורשע הנאשם בהתאם להודאתו, לא נותרה מחלוקת עובדתית להכריע בה. מבלי לגרוע מהפררוגטיבה הנתונה לצדדים לנסח במשותף את כתב האישום המתוקן המוגש לבית המשפט כחלק מהסדר טיעון, שלב קביעת העובדות מסתיים בהכרעת הדין. אין זה נכון להותיר סימני שאלה עובדתיים, בהם על בית המשפט להכריע בשלב הטיעונים לעונש. באופן חריג ופגום, לא כך הדבר בענייננו. כחלק מההסדר תוקן כתב האישום, כך שהנאשם החזיק עשרות גרמים של סם מסוכן מסוג קוקאין, שהיה מחולק בשקיות אשר הוסלקו במקומות שונים בדירה. מה משקל הקוקאין שהחזיק הנאשם? אכן תהייה המאשימה טענה בטיעוניה לעונש, כי הנאשם החזיק בדירה "סוגים שונים של סמים, ביניהם קוקאין בכמויות גדולות מאוד". ב"כ הנאשם מצדו, טען כי "מבחינת הכמות של סמים מסוג קוקאין, מדברים על עשרות, בימ"ש יכול ואמור לדון אותו על כף זכות לקולה, ולהגיע כמה שיותר קרוב לעשר בעשרות".

המילה "עשרות" משמעותה - כמה פעמים עשר, כלומר, יותר מפעם אחת. מבחינה לשונית, מדובר במספר שנע בין 2 עשרות (עשרים) בגבול התחתון לבין 9 עשרות (תשעים) בגבול העליון (לא דובר על עשרות רבות). מעבר לכך אנו עוברים לקבוצת המספרים הבאה - 100. כמו כן, מבחינה דיונית - החזקת סם "קשה" מסוג קוקאין במשקל 100 גרם (ואף פחות מכך) נדונה בבית המשפט המחוזי. אומר בזירות כי ספק בעיניי האם נאשם היה מסכים להודות בהחזקת עשרות גרמים של סמים, אילו החזיק בעשרים בלבד. נקל להניח כי סנגור מיומן (ולא ניתן לחשוד בבא כוחו של הנאשם כי איננו כזה), לא היה מסכים לתיקון כתב אישום לקולה בדרך של שינוי משקל הסמים מעשרים גרם לעשרות גרמים. בהתאם, חזקה על המאשימה, כתביעה הגונה, כי לא הייתה מוציאה תחת ידה כתב אישום המייחס לנאשם החזקת עשרות גרמים של סמים, בשעה שהחזיק עשרים בלבד. ועדיין, בהינתן הכלל לפיו על בית המשפט לבחור מבין מגוון אפשרויות בזו המקלה עם נאשם, אתייחס לאפשרות של החזקת 20 גרם קוקאין בדירה כמשקל המינימום של קוקאין אותו החזיק, קרי, כאפשרות קיימת (גם אם איננה מאוד סבירה), ובהתאם לכך אבחן את מתחם העונש.

מתחם העונש ההולם

5. דומה שאין צורך להכביר מילים באשר לפגיעת מעשיו של הנאשם בערך החברתי המוגן - החובה להגן על שלומו, ביטחונו ובריאותו של הציבור מפני פגיעתם הקשה של הסמים. הנאשם החזיק בדירתו סמים מסוכנים מסוגים שונים בכמויות גדולות. הרשעתו של הנאשם בהתאם להודאתו, בהחזקת הסם שלא לצריכה עצמית, די בה כדי לקבוע שמדובר בהחזקה למטרת סחר - "אחותה התאומה" של עבירת ההחזקה. כמויות הסמים שנתפסו מספיקות להכנת לא פחות מ-60 מנות סם מסוג קוקאין, כ-120 מנות סם מסוג קנבוס, ועוד. מגוון הסמים שנתפסו בדירה (ארבעה סוגים שונים), משקלם, חלוקתם בשקיות ובבקבוקונים שהוסלקו ברחבי הדירה, מלמדים כי מדובר במעין סופרמרקט לסמים, מרכול שנועד להשביע תאוותם של המכורים, ולמצער, נקודת אחסון לקראת הפצה לצרכן הקצה. הכספים הרבים שנתפסו בדירה, אותם מבקשת המאשימה לחלט [במאמר מוסגר: ראוי היה כי יפורטו אף הם בפרק העובדות, אך משעה שנזכרו בכתב האישום המתוקן ובאין מחלוקת כי נתפסו בדירה, הרי שהם מהווים חלק מהמסגרת העובדתית המוסכמת], מתיישבים אף הם עם המטרה לשמה שימשה הדירה, והסיבה בגינה הוחזקו הסמים. מאותם הנימוקים הריני להכריז על הנאשם סוחר סמים. טענתו, שהובאה מהפה ולחוץ, בדבר מקור הכספים ומטרתם - אין לה על מה שתסמוך, איננה מבוססת עובדתית, וממילא מצויה בסתירה לכמות הסמים הרבה והמגוונת שנתפסה בדירה, ואופן תפיסתה. כמעט בגדרי למעלה מן הצורך אציין, כי גרסתו הבדייונית של הנאשם באשר לכספים, אינה מתיישבת עם מצבו הכלכלי העגום, כפי שהביא בפני קצינת המבחן ובדבריו לעונש. זאת אמרנו עוד בטרם לקחנו בחשבון את שווים הכספי

הרב של הסמים שנתפסו בדירה.

6. לבחינת מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות דומות בשים לב לטיב הסם וכמותו, ראו פסקי הדין שלהלן:

ע"פ 9910/17 גריפולינה ואח' נ' מדינת ישראל (3.5.18, להלן). המערער 2 הורשע בהחזקת סם שלא לצריכה עצמית, קוקאין במשקל 21.75 גרם וחשיש במשקל 3.26 גרם. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה בין 15 חודשי מאסר לבין 36 חודשי מאסר וגזר את עונשו של המערער למאסר בפועל בן 24 חודשים, זאת בין השאר על רקע עברו הפלילי המכביד ונסיבות ביצוע העבירה. הערעור נדחה.

רע"פ 894/16 פרץ נ' מדינת ישראל (10.2.16). נדחתה בקשת רשות ערעור של המבקש על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, אשר דחה את ערעור המבקש על גזר הדין. המבקש, נעדר הרשעות קודמות, הורשע על פי הודאתו בהחזקת סם מסוג קוקאין במשקל 31 גרם שלא לצריכה עצמית. נקבע מתחם עונש בין 15 חודשי מאסר לבין 36 חודשי מאסר, והמבקש נדון למאסר למשך 15 חודשים.

רע"פ 2472/15 שורצמן נ' מדינת ישראל (21.5.15). נדחתה בקשת רשות ערעור של המבקש על פסק דינו של בית המשפט המחוזי. המבקש החזיק בתחתוניו 17.3 גרם הרואין ו-1.4 גרם קוקאין מחולקים למנות. בית המשפט המחוזי העמיד את המתחם בין 12 חודשי מאסר לבין 24 חודשים (במקום 10 עד 20 שנקבע בבית משפט השלום) וגזר את עונשו של הנאשם ל-20 חודשי מאסר בפועל.

רע"פ 4862/10 אנקרי נ' מדינת ישראל (29.6.10). נדחתה בקשת רשות ערעור של המבקש על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, אשר קיבל בחלקו את ערעורו של המבקש וקיצר מעונשו. המבקש הורשע בהתאם להודייתו בהחזקת סם מסוג קוקאין במשקל 11.6 גרם שלא לשימוש עצמי ובתקיפת שוטר. בית המשפט המחוזי קיצר את עונשו והעמידו על 10 חודשי מאסר בפועל (במקום 20) והפעיל במצטבר עונש מאסר על תנאי בן 6 חודשים. בית המשפט העליון מצא לקבוע כי העונש שנגזר על המבקש איננו סוטה מנורמת הענישה המקובלת.

להלן פסקי הדין הרלוונטיים של בית המשפט העליון שהגישה המאשימה: (-) ע"פ 482/20 מטר נ' מדינת ישראל (4.6.20). החזקת הרואין במשקל כ-65 גרם, קנביס 1.28 גרם, כסף מזומן, טלפונים, 5 משקלים דיגיטליים. כן הורשע באיומים על שוטר במהלך החיפוש. נקבע מתחם 3-5 שנות מאסר. לנאשם רישום פלילי מכביד. נדון בבית המשפט המחוזי ל-4 שנות מאסר. העונש קוצר במחצית השנה תוך מתן משקל לפגם שנפל במהלך החיפוש; (-) ע"פ 8048/19 פיצ'חזדה נ' מדינת ישראל (4.6.20). החזקת 55 גרם קוקאין מחולק למנות, משקל אלקטרוני וכסף מזומן, מתחם 24-48 חודשים, חריגה לקולה מטעמי שיקום לכדי 18 חודשי מאסר בפועל; (-) ע"פ 1313/14 בתהימי נ' מדינת ישראל (9.6.15). החזקת 50 גרם קוקאין, נאשם בעל עבר פלילי מכביד, 42 חודשי מאסר בפועל בתוספת 10 חודשים מאסר על-תנאי שהופעל במצטבר; (-) ע"פ 5374/12 אברג'יל נ' מדינת ישראל (9.1.13). החזקת 43 גרם קוקאין מחולק לאריזות, נאשם בעל הרשעות קודמות לא בתחום הסמים, נדון ל-36 חודשי מאסר בפועל.

להלן פסקי הדין הרלוונטיים שהגיש ב"כ הנאשם: (-) ע"פ 7196/11 מדינת ישראל נ' ביזאווי (19.6.12). המשיב הורשע בהחזקת 119.6. גרם קוקאין ו-4 כדורי MDMA. בית המשפט המחוזי התחשב בקיומה של הרשעה קודמת, ובצד זאת בגילו הצעיר, בהמלצת שירות המבחן, בהתמשכות ההליכים כשהמשיב היה נתון קרוב ל-3 שנים במעצר בית. הוא נדון ל-6 חודשי מאסר בפועל בעבודות שירות ושנה מאסר על-תנאי. נקבע כי גזר הדין מקל, והערעור נדחה; (-) ת"פ (שלום ב"ש) 17317-05-20 מדינת ישראל נ' לוי (6.2.22). החזקת 65 גרם קוקאין. בן 50, לחובתו עבר פלילי רלוונטי, הרשעה אחרונה משנת 2011. עבר הליך שיקומי. נקבע מתחם 15-30 חודשי מאסר. חריגה לקולה משיקולי שיקום. נדון לצו מבחן ולמאסרים על-תנאי; (-) ת"פ (שלום ק"ש) 48568-10-15 תביעות צפת נ' הרשברג (6.12.17). החזקת כ-24 גרם סם מסוג קוקאין, החזקת קנאביס וחשיש לצריכה עצמית, שתי עבירות הספקת סם מסוג חשיש. נקבע מתחם 6-18 חודשי מאסר בפועל. חריגה לקולה משיקולי שיקום. הנאשם נדון ל-5 חודשי מאסר בעבודות שירות, צו מבחן, קנס ועונשים נלווים; (-) ת"פ (שלום י"ם) 7414-01-15 מדינת ישראל נ' שגב (26.2.17). החזקת 31.37 גרם קוקאין. נקבע כי באופן חריג, אין מדובר בנאשם הבקיא בעולם הסמים, והוא לא פעל כדי להפיצו או מתוך בצע כסף. בנסיבות אלו נקבע מתחם בין 8-18 חודשי מאסר. הנאשם נורמטיבי לאחר הליך שיקומי. נדון ל-4 חודשי מאסר בעבודות שירות, צו מבחן, קנס ומאסרים על-תנאי. זה המקום לציין כי ב"כ הנאשם לא הפנה לערעור שהגישה המדינה על גזר הדין. עפ"ג (מחוזי י"ם) 7474-09-17. מבלי להביע עמדה באשר למתחם, לא נמצא להתערב בחריגה לקולה משיקולי שיקום. עונש המאסר בעבודות שירות הוגדל לכדי 6 חודשים.

7. לאחר שנתתי דעתי לנסיבות ביצוע העבירה, בדגש על מגוון הסמים השונים, כמויותיהם, אופן החלוקה וההסלקה בדירה והכספים הרבים שנתפסו, לעקרון ההלימה, למצווה להילחם באופן תדיר ועיקש בנגע הסמים, ולמדיניות הענישה, מצאתי להעמיד את מתחם העונש ההולם בין 20-40 חודשי מאסר בפועל.

קביעת העונש המתאים לנאשם

8. לזכותו של הנאשם הודיתו במיוחס לו בכתב אישום מתוקן. ההודיה ניתנה אמנם בשלב מתקדם של ההליך, לאחר שנשמעו חלק מעדיה של המאשימה, אך גם בנסיבות אלו חסך הנאשם מהבאתם של חלק מהעדים ומזמנו של בית המשפט. מנגד, מידת קבלת האחריות וההפנמה של חומרת ביצוע המעשה, מוגבלים מאוד. הנאשם הודה בבית המשפט במעשיו והורשע בהתאם, אך בפני קצינת המבחן הדגיש פעם אחר פעם, כי אין מדובר בסמים שבחזקתו, אלא כי סייע לאחר. עמדתו זו פוגמת במידה ניכרת במשקל שניתן לייחס לנטיית האחריות כשיקול לטובתו. ניכר כי גם בשלב מתקדם זה של ההליך, לאחר שהנאשם מלווה על ידי שירות המבחן מאז שחרורו ממעצר, לא הצליח לאזור את הכוחות להתייחס בכנות לעבירה שביצע. נהפוך הוא, קצינת המבחן התרשמה כי גם עתה משליך הנאשם את האחריות למצבו על גורמים אחרים, ומביע עמדה ביקורתית ודרשנית כלפי הממסד ומערכות אכיפת החוק המתנכלים לו, לשיטתו, במשך שנים רבות.

מכאן, קשה ליישב את המלצת שירות המבחן, להתחשב בתהליך השיקומי שעבר הנאשם עד כדי חריגה קיצונית לקולה ממתחם העונש הראוי. ב"כ הנאשם הכיר בקושי, ומשכך ביקש להפנות את הנאשם לממונה על עבודות שירות, ולגזור עליו את עונש המאסר המרבי שניתן לבצע בעבודות שירות - תשעה חודשים. דא עקא, השיקולים עליהם עמדתי אינם מאפשרים לחרוג כהוא זה מהמתחם. ככלל, על מנת לחרוג לקולה ממתחם העונש, על בית המשפט

להתרשם לא רק מתחילתו של הליך שיקומי, אלא גם מכנות כוונותיו של הנאשם לערוך שינוי בחייו, מידת נטילת האחריות, שינוי בדרך החשיבה, ועוד. לעולם נזכור כי הכלל - גזירת העונש בתוך המתחם, ואילו החריגה משיקולי שיקום - כשמה כן היא - חריגה. למגוון הפרמטרים שיש לשקול ראו ע"פ 126/22 מדינת ישראל נ' פלוני (27.4.22), פסקה 16):

אכן, סעיף 40ד(א) לחוק העונשין מאפשר לבית המשפט, במקרים המתאימים, לחרוג ממתחם הענישה אם "מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". סעיף זה מבטא את עמדת המחוקק שלפיה, במקרים המתאימים לכך, יש ליתן מעמד בכורה לשיקול השיקומי על-פני העיקרון המנחה בענישה, הוא עיקרון ההלימה. ואולם, כפי שעולה בבירור מהוראות החוק, לא בכל מקרה שבו תהליך טיפולי מתקדם בכיוון חיובי, יש להפעיל את הסמכות הקבועה בסעיף 40ד לחוק העונשין. אחרת, נמצא כי החריג מרוקן מתוכן את הכלל, שלפיו יש לגזור את העונש בתוך מתחם הענישה בהלימה לחומרת המעשה ולמידת האשם של העושה (ראו גם: דברי הסבר להצעת חוק העונשין (תיקון מס' 92) (הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה), התשס"ו-2006, ה"ח 241, 447-448). לא בכדי אפוא, נקבע כי יש לנקוט זהירות רבה בהפעלת סעיף 40ד לחוק העונשין, וכי סטייה ממתחם הענישה תיעשה אך במקרים חריגים, בבחינת יוצא מן הכלל, כאשר סיכויי שיקום מובהקים מצדיקים זאת (ראו: ע"פ 1229/19 סלומינסקי נ' מדינת ישראל, פס' 13 (1.7.2019)). עוד נקבע בפסיקה, כי על מנת להעריך את סיכויי השיקום יש לשקול, בין היתר, את "המוטיבציה שהפגין האדם שהורשע להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה" (ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל, פס' 24 (18.4.2018)). לצד זאת, הובהר כי "התקיימותו של שיקול זה או אחר אינה מצדיקה בהכרח חריגה ממתחם העונש משיקולי שיקום. טעם עיקרי לכך הוא שחלק מהשיקולים שהוזכרו לעיל מובאים ברגיל בחשבון במסגרת קביעת העונש בתוך המתחם" (שם, פס' 25). ואכן, חרף חשיבותו של אינטרס השיקום - לנאשם עצמו, לסביבתו הקרובה ולחברה כולה - שיקול זה אינו עומד לבדו ויש לראות בעת גזירת העונש את המכלול (ראו עניין סטרוסטה, פס' 7; רע"פ 4218/15 אמסלם נ' מדינת ישראל, פס' 8 (18.6.2015); עניין סלומינסקי, פס' 15)).

לחובת הנאשם הרשעות קודמות רלוונטיות, חלקן ישנות. מדובר במי שבמשך שנים רבות נטוע עמוק בעולם הפשע, ריצה עונשי מאסר, חלקם ממושכים, וברי כי היה מודע לחומרת מעשיו, לנזק שהוא מסב לחברה, ובהתאמה לעונש לו יהיה צפוי ככל שייתפס ויורשע בדין. העובדה כי הנאשם נמצא משוחרר ממעצר ובתהליך שיקום ראשוני, לבטח איננה מחסום בפני גזירת עונש מאסר ממש, כזה שיהלום את מידת החומרה של העבירה. לאחר שנתתי משקל משמעותי לתהליך השיקומי הראשוני בו מצוי הנאשם, למצבו הבריאותי, לפרק הזמן בו היה נתון במעצר, וכאמור אף להודייתו והחיסכון בזמן שיפוטי, מצאתי לקבוע את עונשו מעט מעל תחתית המתחם שנקבע. כאמור, קיבלתי את בקשת המאשימה להכריז על הנאשם סוחר סמים. אשר לרכיב כספי - משהעבירה בה הורשע הנאשם נועדה ככלל לשם בצע כסף, הרי שיש לפגוע בכיסו במישרין, גם כשמדובר במי שמצבו איננו מן המשופרים. מי שעלה בידו להחזיק כמויות כה נכבדות של סמים בשווי רב, וכספים במזומן בצדן, יחויב בתשלום קנס בהתאם.

9. אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 22 חודשי מאסר בפועל, בניכוי תקופת מעצרו מיום 20.2.20 עד 6.4.20.
- ב. 12 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך שלוש שנים עבירה על פקודת הסמים מסוג פשע.
- ג. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך שלוש שנים עבירה על פקודת הסמים מסוג עוון.
- ד. קנס בסך ₪ 6,000 או 40 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 10.10.22 ובכל 10 בחודש שלאחריו. לא ישולם איזה מהתשלומים במועדו, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיד.
- ה. בהמשך להכרזה על הנאשם כסוחר סמים, אני מורה על חילוט הכספים והטלפון שנתפסו בדירה, ואשר מפורטים בסיפא לכתב האישום המתוקן.
- ו. אני פוסל את הנאשם מלקבל ומלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים. הנאשם יפקיד את רישיון הנהיגה שלו במזכירות בית המשפט.
- ז. הנאשם יפסל מלקבל ומלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים, ואולם הנאשם לא ישא בעונש זה אלא אם יעבור בתוך 3 שנים ממועד שחרורו ממאסר עבירה על פקודת הסמים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"א אלול תשפ"ב, 07 ספטמבר 2022, במעמד הצדדים.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן.